

Bisoños Usuarios de GNU/Linux de Mallorca y Alrededores | Bergantells Usuaris de GNU/Linux de Mallorca i Afegitons

Safari Obert (5819 lectures)

Per **Benjamí Villoslada**, [Benjami](http://weblog.bitassa.net) (<http://weblog.bitassa.net>)

Creado el 08/01/2003 14:09 modificado el 08/01/2003 14:09

En menys d'un any s'han consolidat dos motors oberts per navegadors: Gecko del Mozilla i KHTML del Konqueror mentre el Microsoft Internet Explorer s'estanca. Quan alguns encara exploren, altres 'konquereixen' i fins i tot es permeten anar de safari.

El model de desenvolupament de programari obert dispara les expectatives després d'anys d'immobilisme del model tancat.

Apple es proposa crear un nou navegador pel seu sistema operatiu MacOS X que es dirà [Safari](#)⁽¹⁾. En lloc de fer-lo des de zero, avalua el codi obert de dos productes que ja funcionen: [Konqueror](#)⁽²⁾ i [Mozilla](#)⁽³⁾.

Els tècnics troben que el motor del Konqueror (nom KHTML) té totes les característiques que cerquen: és petit, modern i eficient.

Al implementar-lo troben detalls que es poden millorar i fan canvis. En llençar la primera beta de Safari, només minuts després de la presentació d'en [Steve Jobs](#)⁽⁴⁾ a la [MacExpo](#)⁽⁵⁾ de San Francisco, [el cap del projecte](#)⁽⁶⁾ informa de [les millores](#)⁽⁷⁾ als autors de KHTML. És una de les normes bàsiques del codi obert. [L'equip de Konqueror ho rep com "un gran regal de Nadal"](#)⁽⁸⁾ (sic), justament estaven treballant en millorar algunes coses que ara es troben fetes pel Safari. Obriran a Internet un nou espai de treball per col·laborar plegats a partir d'ara. [La notícia](#)⁽⁹⁾ és que als usuaris de Konqueror i Safari els hi esperen moltes innovacions.

Tots els detalls són a [l'article d'en Ricardo Galli](#)⁽¹⁰⁾.

Estem davant d'un exemple palmari del que dóna de sí el model de desenvolupament basat en codi obert. El trobem especialment important perquè:

- Dóna aire fresc a un sector que semblava estancat: el dels navegadors pel web, un medi que s'havia fet popular perquè era obert i estava a l'abast de tothom, però poc a poc passava a mans d'una multinacional. Cada pic és més complicat moure's per Internet sense usar Explorer i per tant comprar el sistema operatiu de Microsoft.
- El programari obert ha estat la única forma de plantar cara a una situació que afecta a tot Internet. No s'havia pogut solucionar amb al judici més llarg i sonat de la història de la indústria del programari: la causa contra les pràctiques monopolístiques de Microsoft per aconseguir la expansió màxima del seu navegador Explorer.

Però per damunt de tot, perquè el que hem vist amb el el projecte Safari és un exemple del que es pot aconseguir per tot el programari necessari per moure's per la Societat de la Informació.

No està de més fer un poc d'història per donar arguments a quan útil és el model de desenvolupament obert. Servirà per superar la frenada tecnològica que hem patit els darrers anys; no és una qüestió de gustos ni militàncies.

La situació actual

Internet és la darrera gran innovació al sector. Va esclatar el 1994 de la mà del web i del navegador [Netscape](#)⁽¹¹⁾.

Aquell mateix any Bill Gates va [retirar](#)⁽¹²⁾ la primera edició del seu llibre "[Camino al futuro](#)⁽¹³⁾" perquè no hi parlava d'Internet. Windows 95, el nou producte de la casa no tenia en compte Internet, que es podia usar instal·lant [Netscape](#)⁽¹⁴⁾ o [Mosaic](#)⁽¹⁵⁾, el seu predecessor.

A Microsoft van descobrir la Xarxa i les seves possibilitats i es van posar a treballar fort. Els resultats van ser espectaculars, perquè a la casa disposen de molts recursos i bons informàtics. Explorer i Outlook (primer Internet Mail) van fer grans progressos entre el 97 i el 98.

Les versions 4 i 5 de l'Explorer incorporaven moltes novetats i estabilitat en comparació amb el rival: Netscape, que cada pic era més pesat, lent i erràtic. Microsoft va incloure Explorer al Windows. La tàctica era aprofitar el sistema dominant per col·locar el producte com fos.

Fins fa només un any semblava que només hi havia un navegador possible, el Microsoft Internet Explorer. Els nous internautes se'l trobaven instal·lat i ja no cercaven més. La majoria de desenvolupadors web ja no provaven les seves planes en cap més programa, ni tant sols Netscape, ergo Windows cada pic era més imprescindible. Alternatives molt dignes, com l'Opera, [només aconseguien fer-li pessigolles](#)⁽¹⁶⁾.

Les conseqüències eren previsibles. Un cop assolit el domini absolut, el navegador ha millorat molt poc o gens. Al contrari. Darrerament totes les notícies de l'Explorer es limiten al [forat de seguretat o virus setmanal de rigor](#)⁽¹⁷⁾, i alguns intents més o manco maldestres o descarats d'aclaparar el web. Recordo aquests:

- Alterar els estàndards de l'HTML establerts pel [World Wide Web Consortium](#)⁽¹⁸⁾ amb el [cas](#)⁽¹⁹⁾ del seu portal MSN, només visitable amb l'Explorer per uns dies.
- L'intent de modificar les planes web vistes a l'Explorer per posar-hi enllaços batiats com "[Smart tags](#)⁽²⁰⁾", passant de qui és l'autor i què en pensa de l'alteració --hom pot no voler que la seva plana tenguí enllaços a certs llocs.
- Quan l'internauta tecleja l'adreça d'un servidor inexistent o caigut, l'Explorer l'envia cap MSN, cosa que ha servit per [situar el seu portal](#)⁽²¹⁾ entre els grans⁽²¹⁾.
- Integrar la missatgeria instantània MSN Messenger i el servidor de correu Hotmail, [d'ús massiu](#)⁽²²⁾ i que cada pic retalla més els serveis gratuïts i són de qualitat més pobre, mentre en llença de pagament --i gens barats.

10 anys tudats

En definitiva, més del mateix que hem vist sistemàticament els que ja portem uns quants anys al ram del bit:

1. Incorporar-se tard refregint el que han fet altres
2. Donar un cop d'efecte per cridar l'atenció
3. Aclaparar
4. Empobrir i alhora mercantilitzar

Les passes es poden resumir en el celebèrrim "[embrace, extend and extinguish](#)⁽²³⁾"

Un servidor (que no host) al 1983 ja treballava amb sistemes multiusuari. Penjàvem fins a 4 terminals a un [Altos Serie 5](#)⁽²⁴⁾ equipat amb un processador Zilog Z80 a 4,77 MHz i 64 K de RAM. El sistema operatiu era l'Oasis (ara [Theos](#)⁽²⁵⁾), multiusuari --com MP/M, que també es podia instal·lar. Windows no ha estat multiusuari fins al 2000, amb el Windows 2000, i ara l'XP. Amb les màquines modernes els sistemes multiusuari volen; dels 4 terminals del Z80 hem passat a poder-ne connectar 40 a un Pentium 4.

Quan al MS-DOS li van incorporar xarxa, l'invent de la informàtica distribuïda sempre em va semblar un pas enrere. Les xarxes DOS i Windows (NetBios) donaven problemes i encara tenen moltes limitacions --cosa que no passa amb el TCP/IP desenvolupat per Cerf i Kahn al 1973.

La informàtica distribuïda diu que cadascú executa una còpia del programa a un ordinador monousuari: el PC. Ha servit perquè es venguessin milions de PC, fer baixar els preus i popularitzar la màquina, beníssim. Però en quant al programari, ha representat una passa enrere.

Ara, al 2002, Microsoft proposa una revolució: en lloc d'informàtica distribuïda, diu que cal centralitzar-la en servidors multiusuari. A l'invent li diuen [.NET](#)⁽²⁶⁾ i sí, anirà bé, fa més de 20 anys que alguns ja ho havíem tastat. Els usuaris de [Java 2 EE](#)⁽²⁷⁾ també coneixen la filosofia del producte abans de que Microsoft anunciés .NET. S'espera que el sector del programari de gestió per a empreses desenvolupi massivament damunt .NET, ja que són clients habituals de Microsoft. El projecte [Mono](#)⁽²⁸⁾, una rèplica oberta de .NET, els servirà per tenir més alternatives i poder influir en el progrés d'una

tecnologia tant bàsica per a ells, tal com ja s'està aconseguint amb els navegadors. També els hi esperen novetats i innovació.

El maquinari és el gran protagonista de les innovacions populars dels darrers anys: USB, Firewire, plaques de vídeo més potents, monitors més perfectes o xarxes més ràpides. **El PC ha triomfat perquè té una arquitectura oberta**, la novetat al món del maquinari que va introduir [IBM](#)⁽²⁹⁾ --sense voler. L'altre gran innovació és Internet, però és de molt abans de que ni tant sols Microsoft existís.

Cada PC nou portava una nova versió de Windows. Ja en teníem un, però calia recomprar-lo perquè l'anterior no tenia drivers (controladors) pel nou maquinari. El preu de la llicència passava desapercbut per mor de la baixada de preu del maquinari, mentre Microsoft es convertia en una multinacional més rica que podia pressionar encara més als fabricants. El Windows anterior no tenia els controladors per limitacions tècniques, sinó perquè ningú no els havia fet. Tampoc no ho podia provar ningú sense cometre enginyeria inversa, violar un caramull de patents i clàusules del CLUF (o [EULA](#)⁽³⁰⁾, allò tant mal redactat que acceptem sense llegir-lo en instal·lar programari).

Vull dir que si algú pogués fer controladors i Windows 3.1, al 2003 podríem usar Windows 3.1 i fer pràcticament el mateix que la majoria d'usuaris de XP: Office, Internet i multimèdia. El model no ha canviat. Gairebé no hi ha noves possibilitats. Només han fet millores per treure suc al PC modern i modificat l'aspecte gràfic per adaptar-lo a les modes --o simplement que sembli que la cosa canvia. A partir de l'any 2000 la gran innovació ha estat que Windows 2000 o XP siguin multiusuari (una prestació infrautilitzada després de tants anys sense), fer-los més estables i que superin el límit de 640K del MS-DOS. **Exactament el que ja feien els UNIX (i similars) dels 70** --sense interfície gràfica, que [tampoc és un invent de Microsoft](#)⁽³¹⁾.

Perquè UNIX no es va imposar? Perquè cada còpia valia 3000 Eur i no era fàcil ni de piratejar ni d'instal·lar. Un gran error que hem pagat car, tudant almanco 10 anys d'innovació en programari.

Però els bons productes mai moren. Just l'any de llançament de Windows 3.11, [el 1994](#)⁽³²⁾, un al·lot finlandès estudiant d'informàtica regalava a la humanitat una eina fonamental per recuperar l'estil UNIX de fer les coses. Va encetar el projecte com un [hobby](#)⁽³³⁾. Les grans coses sempre arriben d'allà on hom manco s'ho espera.

Recuperant el temps perdut

En [Linus Torvalds](#)⁽³⁴⁾ ho va dir ben clar en presentar la versió 1.0 del seu nucli, el 1994: "UNIX és tant car que surt més a compte fer-se'l un mateix".

El va fer lliure, amb el codi font obert, perquè per crear-lo havia usat eines també lliures, del moviment [GNU](#)⁽³⁵⁾ d'en Richard Stallman. A ca'n GNU feia anys que treballaven fent programari obert per UNIX, intentant fer que el sistema fos més popular i assequible. Però els hi faltava justament la peça que va fer en Linus Torvalds: el nucli. Fins aleshores, per usar qualsevol programa GNU calia comprar un caríssim nucli UNIX patentat per l'AT&T. El nucli d'en Linus va ser aire fresc pel moviment del programari lliure. Ja era possible un sistema operatiu totalment obert i basat en UNIX, el GNU/Linux.

Han passat gairebé 10 anys des de la versió 1.0 de Linux que han servit per millorar i consolidar tant el sistema operatiu com el model de desenvolupament basat en codi obert. Internet ha estat decisiva per posar en contacte a desenvolupadors de tot el planeta que treballen damunt codi comú. És una forma radicalment nova de fer les coses a la indústria del programari. Possiblement l'única viable per innovar, perquè no té un amo definit i les multinacionals del programari tancat no poden comprar-lo i aturar-lo, només unir-s'hi --és el que ha fet Apple. Al 1996 van aparèixer dos escriptoris: [Gnome](#)⁽³⁶⁾ i [KDE](#)⁽³⁷⁾. És la part que darrerament està progressant amb més força.

Ha estat colossal veure-ho a la pràctica aquest vespre, mentre es creuaven missatges entre els desenvolupadors de KDE i del nou navegador Safari d'Apple (en Ricardo dona tots els detalls al seu [article](#)⁽¹⁰⁾).

Aquí no es parla d'un sistema operatiu, sinó d'una innovació transversal que es pot reaprofitar en diferents productes i sistemes (GNU/Linux i MacOS). És la gran característica del codi obert, que si hagués concretat fa 20 anys amb la força i protagonisme que està agafant ara, com a usuaris gaudiríem un programari molt més avançat, universal, assequible i usable. A la indústria local tindríem tècnics i productes de renom.

Estem a punt de veure grans innovacions, encara que hagi fet falta esperar-les 20 anys :-)

Lista de enlaces de este artículo:

1. <http://www.apple.com/safari/>
2. <http://www.konqueror.org/>
3. <http://www.mozilla.org>
4. <http://www.geocities.com/franktau/>
5. <http://www.macworldexpo.com/>
6. <http://lists.kde.org/?l=kfm-devel&m=104197092318639&w=2>
7. <http://lists.kde.org/?l=kfm-devel&m=104196912316326&w=2>
8. <http://lists.kde.org/?l=kfm-devel&m=104197104218786&w=2>
9. <http://dot.kde.org/1041971213/>
10. <http://bulma.net/body.phtml?nIdNoticia=1648>
11. http://www.hmetzger.de/Netscape_History.html
12. <http://www.thestandard.com/article/0.1902.4610.00.html>
13. <http://www.roadahead.com/>
14. <http://browsers.netscape.com>
15. <http://archive.ncsa.uiuc.edu/SDG/Software/Mosaic/NCSAMosaicHome.html>
16. http://nosaltres.vilaweb.com/info/vilaweb/cerca_u.noticia?p_idint=100000532714
17. <http://www.pivx.com/larholm/unpatched/>
18. <http://w3.org>
19. http://nosaltres.vilaweb.com/info/vilaweb/cerca_u.noticia?p_idint=100000421388
20. http://www.google.com/search?as_q=smart+tags
21. <http://www.baquia.com/com/20020108/not00005.html>
22. http://diariored.com/notas/noticias/2002_09_06_10_23_39.html
23. <http://www.google.com/search?q=embrace+extend+extinguish>
24. <http://www.old-computers.com/museum/computer.asp?st=1&c=455>
25. <http://www.theos-software.com>
26. <http://www.microsoft.com/net/>
27. <http://java.sun.com/j2ee/>
28. <http://www.go-mono.com>
29. <http://www.ibm.com/history/>
30. <http://nl.linux.org/geldterug/license.html>
31. http://www-ee.stanford.edu/~siegmán/interface_history.html
32. <http://www.robotwisdom.com/linux/timeline.html>
33. <http://groups.google.com/groups?hl=en&lr=&ie=UTF-8&safe=off&th=d161e94858c4c0b9&>
34. <http://www.cs.helsinki.fi/u/torvalds/>
35. <http://www.gnu.org>
36. <http://www.gnome.org>
37. <http://www.kde.org>

E-mail del autor: benjami_ARROBA_bitassa.com

Podrás encontrar este artículo e información adicional en: <http://bulma.net/body.phtml?nIdNoticia=1649>